

ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ - VII/VIII

- 1 ਭਾਰਤ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
ੳ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਅ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ੲ) ਗਵਰਨਰ
ੳ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
- 2 ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੈ ?
ੳ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਅ) ਗਵਰਨਰ
ੲ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ੳ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- 3 ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਜਿਥੇ ਅਜੇ ਵੀ ਸਿਧਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ ?
ੳ) ਪਾਕਿਸਤਾਨ
ਅ) ਸਵਿਟਜਰਲੈਂਡ
ੲ) ਅਮਰੀਕਾ
ੳ) ਇੰਗਲੈਂਡ
- 4 ਲੋਕਤੰਤਰ ਦਾ ਆਰੰਭ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ?
ੳ) ਅਮਰੀਕਾ
ਅ) ਇੰਗਲੈਂਡ
ੲ) ਭਾਰਤ
ੳ) ਯੂਨਾਨ
- 5 ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੇ ਹੋਈ ?
ੳ) 1947
ਅ) 1885
ੲ) 1857
ੳ) 1699
- 6 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
ੳ) ਐਮ. ਪੀ.
ਅ) ਚੇਅਰਮੈਨ
ੲ) ਐਮ. ਐਲ. ਏ.
ੳ) ਸਕੱਤਰ
- 7 ਬਾਲਗ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
ੳ) 21 ਸਾਲ
ਅ) 18 ਸਾਲ
ੲ) 25 ਸਾਲ
ੳ) 35 ਸਾਲ
- 8 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣ ਲੜਨ ਵਾਸਤੇ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?
ੳ) 18 ਸਾਲ
ਅ) 21 ਸਾਲ
ੲ) 35 ਸਾਲ
ੳ) 25 ਸਾਲ
- 9 ਕਿਹੜੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
ੳ) ਪੰਜਾਬ
ਅ) ਕਰਨਾਟਕ
ੲ) ਬਿਹਾਰ
ੳ) ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ
- 10 ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਉਪਰਲੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
ੳ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ
ਅ) ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
ੲ) ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
ੳ) ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
- 11 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਹੜੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ?
ੳ) ਰਾਜ ਸੂਚੀ
ਅ) ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ
ੲ) ਸੰਘੀ ਸੂਚੀ
ੳ) ਪਹਿਲੇ ਦੋਨੋ
- 12 ਕਿਹੜੀ ਸੰਸਥਾ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ ?
ੳ) ਨਿਆ ਪਾਲਿਕਾ
ਅ) ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ
ੲ) ਕਾਰਜ ਪਾਲਿਕਾ
ੳ) ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ
- 13 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ?
ੳ) 60
ੲ) 545

- ਅ) 250 ਸ) 500
- 14 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿਸਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
- ੳ) ਜਨਸੰਖਿਆ ਏ) ਸਿੱਖਿਆ
- ਅ) ਆਮਦਨ ਸ) ਉਦਯੋਗ
- 15 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਕਿੰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) 5 ਸਾਲ ਏ) 6 ਸਾਲ
- ਅ) 2 ਸਾਲ ਸ) 4 ਸਾਲ
- 16 ਧਨ ਬਿਲ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਏ) ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
- ਅ) ਰਾਜ ਸਭਾ ਸ) ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ
- 17 ਬਿਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਸਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ?
- ੳ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- ਅ) ਗਵਰਨਰ ਸ) ਐਮ. ਐਲ. ਏ
- 18 ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਤਰਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- ੳ) ਦੋ ਏ) ਤਿੰਨ
- ਅ) ਚਾਰ ਸ) ਇੱਕ
- 19 ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) ਰਾਜਪਾਲ ਏ) ਡਾਇਰੈਕਟਰ
- ਅ) ਸਕੱਤਰ ਸ) ਮੰਤਰੀ
- 20 ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) ਸਪੀਕਰ ਏ) ਮੁੱਖਮੰਤਰੀ
- ਅ) ਰਾਜਪਾਲ ਸ) ਸਕੱਤਰ
- 21 ਵਿਗਿਆਪਨ ਕਿੰਨੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- ੳ) ਦੋ ਏ) ਤਿੰਨ
- ਅ) ਚਾਰ ਸ) ਪੰਜ
- 22 ਕਿਹੜਾ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਪਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ?
- ੳ) ਪੋਲੀਓ ਏ) ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ
- ਅ) ਟੀ. ਬੀ ਸ) ਏਡਜ
- 23 ਲੜਕੀ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਸਿੱਥੀ ਗਈ ਹੈ ?
- ੳ) 28 ਸਾਲ ਏ) 18 ਸਾਲ
- ਅ) 16 ਸਾਲ ਸ) 21 ਸਾਲ
- 24 ਬਜਾਰ ਕਿੰਨੀ ਤਰਾਂ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ?
- ੳ) ਤਿੰਨ ਏ) ਇੱਕ
- ਅ) ਦੋ ਸ) ਚਾਰ
- 25 ਮੰਡੀਕਰਣ ਦੇ ਇਸ ਯੁੱਗ ਵਿੱਚ ਕਿਸਨੂੰ ਸਰਵਉੱਤਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ ਏ) ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ
- ਅ) ਉਤਪਾਦਕ ਸ) ਗਾਹਕ
- 26 ਥੋਕ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਗਾਹਕ ਵਿੱਚ ਦਲਾਲ ਦਾ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
- ੳ) ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਪਾਰੀ ਏ) ਉਤਪਾਦਕ
- ਅ) ਸਰਕਾਰ ਸ) ਉਦਯੋਗਪਤੀ

- 27 ਉਤਪਾਦਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਕੜੀ ਦਾ ਕੰਮ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ੳ) ਗਾਹਕ ਏ) ਮੁਨੀਮ
ਅ) ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਸ) ਥੋਕ ਵਿਕਰੇਤਾ
- 28 ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ?
ੳ) 13 ਏ) 120
ਅ) 117 ਸ) 250
- 29 ਮੀਡੀਏ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅੰਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
ੳ) ਪ੍ਰੈਸ ਏ) ਟੀ.ਵੀ.
ਅ) ਕੰਪਿਊਟਰ ਸ) ਸਿਨੇਮਾ
- 30 ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਤਹਿਤ ਕਿਸ ਰਾਜ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਚੋਲਿਆਂ ਦਾ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ?
ੳ) ਯੂ.ਪੀ ਏ) ਪੰਜਾਬ
ਅ) ਹਰਿਆਣਾ ਸ) ਬਿਹਾਰ
- 31 ਸੂਚਨਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਨਿਯਮ ਕਿਸ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ?
ੳ) ਪੰਜਾਬ ਏ) ਕੇਰਲਾ
ਅ) ਰਾਜਸਥਾਨ ਸ) ਗੋਆ
- 32 ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਹਨ ?
ੳ) ਚਾਰ ਏ) ਤਿੰਨ
ਅ) ਪੰਜ ਸ) ਸੱਤ
- 33 ਸੰਘੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ੳ) ਰਾਜਪਾਲ ਏ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਅ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
- 34 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅਸਲ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?
ੳ) ਰਾਜਪਾਲ ਏ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਅ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ) ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ
- 35 ਰਾਜ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ੳ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਮੁੱਖ ਜੱਜ
ਅ) ਰਾਜਪਾਲ ਸ) ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ
- 36 ਸਦਨ ਦਾ ਸੈਸ਼ਨ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੁਰਤ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਦੇਸ਼ ਕੌਣ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ?
ੳ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਡਾਇਰੈਕਟਰ
ਅ) ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਸ) ਰਾਜਪਾਲ
- 37 ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ?
ੳ) 30 ਸਾਲ ਏ) 25 ਸਾਲ
ਅ) 21 ਸਾਲ ਸ) 18 ਸਾਲ
- 38 ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ?
ੳ) 5/6 ਏ) 1/6
ਅ) 1/12 ਸ) 7/6
- 39 ਕਿਸ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਕੰਮ ਕਾਨੂੰਨ ਬਨਾਉਣਾ ਹੈ ?
ੳ) ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਏ) ਕਾਰਜ ਪਾਲਿਕਾ
ਅ) ਨਿਆਂ ਪਾਲਿਕਾ ਸ) ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ

- 40 ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਕੀ ਹੈ ?
ੳ) ਹਾਥੀ ਏ) ਕਮਲ ਦਾ ਫੁੱਲ
ਅ) ਤੱਕੜੀ ਸ) ਹੱਥ
- 41 ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ ?
ੳ) ਇੱਕ ਦਲੀ ਏ) ਬਹੁਦਲੀ
ਅ) ਦੋ ਦਲੀ ਸ) ਸਾਰੇ
- 42 ਕਿਹੜਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਲ ਨਹੀ ਹੈ ?
ੳ) ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਏ) ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ
ਅ) ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਸ) ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ
- 43 ਵੋਟਾ ਪੈਣ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
ੳ) 24 ਘੰਟੇ ਏ) 36 ਘੰਟੇ
ਅ) 12 ਘੰਟੇ ਸ) 48 ਘੰਟੇ
- 44 ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
ੳ) ਚੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ ਦਾ ਐਲਾਨ ਏ) ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ
ਅ) ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸ) ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ
- 45 ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਆ ਪੂਰਣ ਚੋਣਾਂ ਕਿਸ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ ?
ੳ) ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਏ) ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਅ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ) ਸੰਯੁਕਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
- 46 ਪ੍ਰਧਾਨਾਤਮਕ ਲੋਕਤੰਤਰ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੈ ?
ੳ) ਭਾਰਤ ਏ) ਕੈਨੇਡਾ
ਅ) ਅਮਰੀਕਾ ਸ) ਇੰਗਲੈਂਡ
- 47 ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਰਾਜਾ ਜਾਂ ਰਾਣੀ ਹੈ ?
ੳ) ਇੰਗਲੈਂਡ ਏ) ਰੂਸ
ਅ) ਭਾਰਤ ਸ) ਅਮਰੀਕਾ
- 48 ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਕਿਸਨੇ ਦਿੱਤੀ ?
ੳ) ਇਬਰਾਹਿਮ ਲਿੰਕਨ ਏ) ਜਾਰਜ ਬੁਸ਼
ਅ) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਸ) ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ
- 49 ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਸ਼ਕਤੀ ਕਿਸਦੇ ਹੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
ੳ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
ਅ) ਰਾਜਪਾਲ ਸ) ਲੋਕਾਂ ਦੇ
- 50 ਜਿਸ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ?
ੳ) ਰਾਜਤੰਤਰ ਏ) ਗਣਰਾਜ
ਅ) ਲੋਕਤੰਤਰ ਸ) ਰਾਜਾਸ਼ਾਹੀ
- 51 ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਸਮਾਗਮ ਹੋਏ?
ੳ) 12 ਏ) 11
ਅ) 15 ਸ) 9
- 52 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਸਮਾਂ ਲੱਗਿਆ?
ੳ) 1 ਸਾਲ, 11 ਮਹੀਨੇ, 18 ਦਿਨ ਏ) 2 ਸਾਲ, 11 ਮਹੀਨੇ, 18 ਦਿਨ
ਅ) 2 ਸਾਲ, 2 ਮਹੀਨੇ, 18 ਦਿਨ ਸ) 11 ਮਹੀਨੇ, 18 ਦਿਨ
- 53 ਸੰਵਿਧਾਨ ਬਨਾਉਣ ਵਾਲੀ ਮਸ਼ੋਦਾ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੌਣ ਸੀ ?

- ੳ) ਪੰ: ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
ੲ) ਚੌਧਰੀ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ
- ੲ) ਪੰ: ਮੋਤੀ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ
ੲ) ਡਾ.ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਦਕਰ
- 54 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ
ੳ) ਕਠੋਰ
ੲ) ਕਠੋਰ ਤੇ ਲਚਕੀਲਾ
ੲ) ਲਚਕੀਲਾ
ੲ) ਉਕੱਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 55 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਧਾਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਵਿਤਕਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ?
ੳ) 17
ੲ) 29
ੲ) 25
ੲ) 42
- 56 ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜਾਤਾਂ ਲਈ ਲੋਕ ਸਭਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਲਈ ਸੀਟਾਂ ਰਾਖਵੀਆਂ ਰੱਖਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ?
ੳ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ
ੲ) ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ
ੲ) ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ
ੲ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਤੇ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਲਈ
- 57 ਆਰਥਿਕ ਨਾ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਐਕਟ ਕਦੇ ਪਾਸ ਹੋਇਆ?
ੳ) 1948
ੲ) 1995
ੲ) 1956
ੲ) 1947
- 58 ਕਿਹੜੇ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ 14 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ?
ੳ) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ
- 59 ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਕਿਸ ਲਈ ਜਰੂਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?
ੳ) ਹੱਕ ਲੈਣ ਲਈ
ੲ) ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਲਈ
ੲ) ਹੱਦ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ
ੲ) ਬਹੁਮੁਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ
- 60 ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਤੇ ਜਿਹੜਾ ਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ?
ੳ) ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਰੱਖਿਅਣ ਦੇਣਾ
ੲ) ਵੀ.ਆਈ.ਪੀ.ਨੂੰ ਸਰੱਖਿਅਣ ਦੇਣਾ
ੲ) ਅੰਗਰੀਣਾ ਨੂੰ ਸਰੱਖਿਅਣ ਦੇਣਾ
ੲ) ਵਿਧਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਰੱਖਿਅਣ ਦੇਣਾ
- 61 ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ ਕਦੇ ਕਨੂੰਨ ਬਣਿਆ?
ੳ) 28 ਸਤੰਬਰ 1993
ੲ) ਮਾਰਚ 1995
ੲ) ਦਸੰਬਰ 1993
ੲ) ਦਸੰਬਰ 1995
- 62 ਕਿਹੜਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ?
ੳ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
- 63 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਮੌਲਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?
ੳ) ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
ੲ) ਧਾਰਮਿਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ
- 64 ਅਜਾਦੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧੀ ਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਘੰਟਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ੳ) 72
ੲ) 12
ੲ) 24
ੲ) 36

- 65 ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਅੰਗ ਪੂਰੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ
ੳ) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ ਏ) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ
ਅ) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 66 ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅੰਗ ਕਿੰਨੇ ਹਨ?
ੳ) 4 ਏ) 3
ਅ) 5 ਸ) 2
- 67 ਕਿਸੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਵਿਧਾਨ ਏ) ਸੰਵਿਧਾਨ
ਅ) ਕਾਨੂੰਨ ਸ) ਸੰਸਦ
- 68 ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ ਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅੰਦੋਲਨ ਗਾਂਧੀ ਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ
ੳ) ਨਾ-ਮਿਲਵਰਤਨ ਅੰਦੋਲਨ ਏ) ਭੂ-ਦਾਨ ਅੰਦੋਲਨ
ਅ) ਭਾਰਤ ਛੱਡੋ ਅੰਦੋਲਨ ਸ) ਸਿਵਲ ਨਾ-ਫੁਰਮਾਨੀ ਅੰਦੋਲਨ
- 69 ਕਿਹੜਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਅੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ?
ੳ) ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਏ) ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ
ਅ) ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਸ) ਵਿਧਾਨਪਾਲਿਕਾ
- 70 ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖ ਰਾਜ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਕੋਈ ਧਰਮ ਏ) ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਧਰਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਧਰਮ
ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ।
ਅ) ਜਿੱਥੇ ਸਾਰੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸਮਝਿਆ ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਜਾਂਦਾ ਹੈ
- 71 ਲੋਕ ਸਭਾ ਸੰਸਦ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਦਨ ਅਖਵਾਉਂਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਹੇਠਲਾ ਏ) ਵਿਚਕਾਰਲਾ
ਅ) ਉਪਰਲਾ ਸ) ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 72 ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਤੋਂ ਕਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਜੋ ਜਿਆਦਾ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹੋਣ ਏ) ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹੋਣ
ਅ) ਜੋ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋਣ ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 73 ਅਸਲ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਏ) ਸਪੀਕਰ
ਅ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- 74 ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਕਿਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਲੋਕ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਏ) ਬਿਨਾਂ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ
ਅ) ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਤਿੰਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ
- 75 ਦਾਜ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਕਦੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ?
ੳ) 1996 ਏ) 1947
ਅ) 1961 ਸ) 1950
- 76 ਕਿਹੜੀ ਲਾਹਨਤ ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹੈ?
ੳ) ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਏ) ਵਿਧਵਾ ਵਿਆਹ
ਅ) ਸਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਸ) ਦਹੇਜ ਪ੍ਰਥਾ
- 77 ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸਦਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਰਾਜ ਸਭਾ
ਅ) ਲੋਕ ਸਭਾ
- ੳ) ਦੋਨਾਂ ਨੂੰ
ਸ) ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨਹੀਂ
- 78 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਹਨ?
- ੳ) ਖੇਤਰੀ
ਅ) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਲ
- ੳ) ਦੋਨੋਂ ਤਰਾਂ ਦੇ
ਸ) ਕੋਈ ਦਲ ਨਹੀਂ
- 79 ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਕਿੰਨੇ ਸਾਲ ਤੱਕ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੇ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) 5
ਅ) 10
- ੳ) 3
ਸ) 6
- 80 ਰਾਜ ਸਭਾ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਭਾਪਤੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਸਪੀਕਰ
ਅ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
- ੳ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
ਸ) ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- 81 ਰਾਜ ਸਭਾ ਲਈ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿੰਨੇ ਮੈਂਬਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ੳ) 2
ਅ) 4
- ੳ) 12
ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 82 ਭਾਰਤੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਲੋਕ ਸਭਾ
ਅ) ਰਾਜ ਸਭਾ
- ੳ) ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ
ਸ) ਚੋਣ ਮੰਡਲ
- 83 26 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ
ਅ) ਗਣਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ
- ੳ) ਦੋਨੋਂ
ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 84 ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੂਰਨ ਅਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਿੱਥੇ ਹੋਈ ਸੀ?
- ੳ) ਦਿੱਲੀ
ਅ) ਲਾਹੌਰ
- ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ
ਸ) ਕਲਕੱਤਾ
- 85 ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਿਸ ਦੀ ਸਲਾਹ ਤੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਸੰਸਦ
ਅ) ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ
- ੳ) ਰਾਜ ਸਭਾ
ਸ) ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
- 86 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਨਾਗਰਿਕਤਾ ਹੈ?
- ੳ) ਇਕਹਿਰੀ
ਅ) ਦੂਹਰੀ
- ੳ) ਤੀਹਰੀ
ਸ) ਚੌਹਰੀ
- 87 ਧਨ ਬਿੱਲ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹੜੇ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਲੋਕ ਸਭਾ
ਅ) ਰਾਜ ਸਭਾ
- ੳ) ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚ
ਸ) ਕਿਸੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ
- 88 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿੰਨੇ ਕਿ:ਮੀ: ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ?
- ੳ) 2 ਕਿ:ਮੀ:
ਅ) 4 ਕਿ:ਮੀ:
- ੳ) 5 ਕਿ:ਮੀ:
ਸ) 1 ਕਿ:ਮੀ:
- 89 ਕਿਸੇ ਰਾਜ (ਪ੍ਰਾਂਤ ਦਾ) ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਖੀ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਰਾਜਪਾਲ
ਅ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
- ੳ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ
ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 90 ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਦਾ ਹੈ?
- ੳ) ਕੇਵਲ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ
ੳ) ਐਗਲੋ-ਇੰਡੀਅਨ

- ਅ) ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾ ਨੂੰ ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
91 ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਦਲ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ?
ੳ) ਇਕ ਦਲੀ ਏ) ਬਹੁ ਦਲੀ
ਅ) ਦੋ ਦਲੀ ਸ) ਚਾਰ ਦਲੀ
92 ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁੱਖ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਟੀਚਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
ੳ) ਲੋਕਤੰਤਰ ਏ) ਨਸਲਵਾਦ
ਅ) ਸਮਾਜਵਾਦ ਸ) ਧਰਮ—ਨਿਰਪੇਖਤਾ
93 ਲੋਕਤੰਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?
ੳ) ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਏ) ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ
ਅ) ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ
94 ਕਿਸਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਬਿੱਲ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ?
ੳ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਸਪੀਕਰ
ਅ) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੱਜ ਸ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ
95 ਭਾਰਤ ਦੀ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜਨਸੰਖਿਆ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ?
ੳ) 80 ਏ) 72
ਅ) 75 ਸ) 60
96 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ ਜੱਜ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੌਣ ਕਰਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਏ) ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ
ਅ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸ) ਸਪੀਕਰ
97 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜੱਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨਵ੍ਰਿਤੀ ਦੀ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?
ੳ) 60 ਸਾਲ ਏ) 58 ਸਾਲ
ਅ) 62 ਸਾਲ ਸ) 65 ਸਾਲ
98 ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ?
ੳ) ਆਪਣੀ ਵੋਟ ਏ) ਦੋਨਾਂ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ
ਅ) ਕਾਸਟਿੰਗ ਵੋਟ ਸ) ਉਕਤਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
99 ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਿਕ ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਬਾਦੀ ਦਾ 52% ਹਿੱਸਾ ਕਿਹੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਏ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ
ਅ) ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਸ) ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ
100 ਉਹ ਜਾਤੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਅਣਗੌਲੀਆਂ ਰਹੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
ੳ) ਅਣਗੌਲੇ ਗਰੁੱਪ ਏ) ਸੀਮਾਂਤ ਗਰੁੱਪ
ਅ) ਦਬਾਓ ਗਰੁੱਪ ਸ) ਉਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

ਕੁੰਜੀ ਨਾਗਰਿਕ ਸ਼ਾਸਤਰ (VII)

1	ਅ	28	ਅ	55	ਅ	82	ਸ
2	ਸ	29	ੳ	56	ਸ	83	ਅ
3	ਅ	30	ੳ	57	ੳ	84	ਅ
4	ਸ	31	ਅ	58	ਸ	85	ਅ
5	ਅ	32	ਸ	59	ਸ	86	ੳ
6	ੲ	33	ਅ	60	ੲ	87	ੳ
7	ਅ	34	ਅ	61	ਅ	88	ਸ
8	ਸ	35	ਅ	62	ਅ	89	ੳ
9	ੳ	36	ਸ	63	ੳ	90	ੲ
10	ੲ	37	ੳ	64	ਅ	91	ੲ
11	ੳ	38	ੲ	65	ੲ	92	ੲ
12	ੲ	39	ੳ	66	ੲ	93	ੳ
13	ਸ	40	ਅ	67	ੲ	94	ਸ
14	ੳ	41	ੲ	68	ੲ	95	ੲ
15	ੳ	42	ੳ	69	ੲ	96	ਅ
16	ੳ	43	ਸ	70	ਅ	97	ਸ
17	ਅ	44	ੳ	71	ੳ	98	ਅ
18	ੲ	45	ੲ	72	ੲ	99	ਅ
19	ਅ	46	ਅ	73	ਸ	100	ੲ
20	ੳ	47	ੳ	74	ਸ		
21	ੳ	48	ੳ	75	ਅ		
22	ਅ	49	ਸ	76	ਸ		
23	ੲ	50	ੲ	77	ਅ		
24	ਅ	51	ੲ	78	ੲ		
25	ਸ	52	ੲ	79	ਸ		
26	ੳ	53	ਸ	80	ਸ		
27	ਸ	54	ੲ	81	ੲ		